

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marzena Studzińska

Protokolant: Paulina Szkutnik

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2016 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa R. K. (1)

przeciwko M. K. (1)

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża powódki kosztami sądowymi zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

(...)

UZASADNIENIE

Powódka R. K. (1) wniosła o zobowiązanie pozwanego M. K. (1) do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu z powrotem na nią, w związku z odwołaniem darowizny uczynionej na rzecz pozwanego, prawa własności zabudowanej działki gruntu nr (...), położonej w B. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...) oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazała, że umową darowizny sporządzoną w formie aktu notarialnego przeniosła na rzecz swojego syna – pozwanego M. K. (1) własność powyżej opisanej nieruchomości. Powódka podała także, iż w dniu 28 sierpnia 2015 roku złożyła pozwanemu pisemne oświadczenie o odwołaniu darowizny. Podniosła, że przyczyną odwołania darowizny stała się rażąca niewdzięczność pozwanego, który nadużywa alkoholu, pozostawił ją w chorobie, nie wykazuje zainteresowania jej osobą oraz jej stanem zdrowia, nie robi jej zakupów, nie dba o to, czy ma wykupione lekarstwa. Powódka podniosła również, iż od stycznia 2015 roku pozwany odnosi się do niej wulgarnie, wyzywa ją (w tym słowami powszechnie uważanymi za obelżywe), grozi jej oraz, że próbował ją uderzyć i musiała przed nim uciekać, a także wielokrotnie powtarzał, że „za długo żyje”. Podała, że aktualnie żyje w strachu, obawia się pozwanego. Powódka wskazała również, iż w dniu 8 września 2015 roku w kancelarii notarialnej pozwany oświadczył, iż nie wyraża zgody na zawarcie umowy przeniesienia prawa własności spornej nieruchomości, gdyż kwestionuje przyczyny odwołania darowizny.

W odpowiedzi na pozew pozwany M. K. (1) wniosł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu podał, że spłacił hipoteki obciążające nieruchomość położoną w B. przy ul. (...) oraz, że przeprowadził remonty tejże nieruchomości. Pozwany podał, że łoży na utrzymanie domu, tj. ponosi opłaty za energię elektryczną, wywóz nieczystości i podatek gruntowy. Pozwany przyznał, że jego stosunki z powódką są złe od czasu, gdy powódka we wrześniu 2015 roku nie wpuściła go do ww. nieruchomości wraz z jego nową partnerką. Podał również, iż od tego czasu nie odwiedza powódki, ponieważ nie chce doprowadzić do kłótni, czy dodatkowych konfliktów. Pozwany wskazał, że pracuje poza granicami kraju, a

w Polsce przebywa dwa dni w miesiącu (w tym większość czasu spędza u konkubiny). Pozwany zaprzeczył, aby groził powódce, czy też próbował ją uderzyć. Pozwany podał nie jest prawdą to, że nie udzielił powódce pomocy w chorobie, gdyż powódka od dziesięciu lat korzysta w tym zakresie z pomocy R. K. (2).

Wnioskiem zawartym w pozwie powódka wniosła o zabezpieczenia powództwa poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości położonej w B. przy ul. (...) oraz wpisanie w księdze wieczystej prowadzonej dla ww. nieruchomości ostrzeżenia zawierającego roszczenie opisane w pozwie.

Postanowieniem z dnia 13 października 2015 roku Sąd Rejonowy w Kłodzku udzielił zabezpieczenia zgodnie z wnioskiem powódki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 kwietnia 1984 roku powódka R. K. darowała pozwanemu – synowi M. K. (1) prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) (obecnie działka nr (...)) o powierzchni 0,24 ha wraz z prawem własności budynku mieszkalnego i budynków gospodarczych, stanowiących odrębną nieruchomość, położonych w B. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą (...). Pozwany ustanowił zarazem na przedmiotowej nieruchomości służebność mieszkania na rzecz powódki, polegającą na prawie korzystania z jednego pokoju i kuchni, położonych na parterze budynku od strony ulicy.

/dowód : akt notarialny - umowa darowizny, k. 12-13, odpis z księgi wieczystej, k. 53-54/

Decyzją z 20 grudnia 1999 roku prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) (uprzednio (...)) położonej w B. przy ul. (...) zostało przekształcone w prawo własności.

Pozwany spłacił hipoteki obciążające ww. nieruchomość.

/dowód: decyzja z 20.12.1999 r., k. 30; odpis z księgi wieczystej, k. 53-54/

W domu położonym w B. przy ul. (...) zamieszkują powódka (zajmuje parter budynku), pozwany (zajmuje jeden pokój na piętrze tegoż budynku) oraz była żona pozwanego – I. K. (1) i córki pozwanego M., E. i E. K. (1) (zajmują pozostałe pomieszczenia na piętrze budynku). Przy czym w sprawie z powództwa pozwanego przeciwko byłej żonie i córkom zapadł wyrok nakazujący M., E. i E. K. (1) oraz I. K. (1) opuszczenie, opróżnienie i wydanie pozwanemu ww. nieruchomości, położonej w B. przy ul. (...).

Pozwany pracuje w Niemczech, do Polski przyjeżdża z reguły raz w miesiącu na dwa dni – wówczas pozwany przebywa z reguły u swojej partnerki E. K. (2) w W., a do spornej nieruchomości przyjeżdża sporadycznie.

Nieruchomość położona w B. przy ul. (...) znajduje się w złym stanie technicznym. Pozwany wykonuje w niej niezbędne remonty (np. komina, który groził zawaleniem; ogrodził sporną nieruchomość).

Koszty utrzymania ww. nieruchomości ponoszą pozwany, powódka oraz była żona pozwanego I. K. (1).

W przeszłości pozwany nadużywał alkoholu.

We wrześniu 2015 roku pozwany przyjechał do spornej nieruchomości z partnerką E. K. (2) i chciał, aby jego partnerka zamieszkała w tej nieruchomości. Powódka sprzeciwiła się temu, co doprowadziło do zaostrzenia konfliktu między stronami procesu.

Pozwany jest skonfliktowany z byłą żoną I. K. (1) oraz córką M. K. (2). Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z 24 października 2012 roku wydanym w sprawie sygn. akt (...) pozwany został skazany za znęcanie się psychiczne i fizyczne nad żoną I. K. (1) oraz córką M. K. (2).

R. K. (2) wozi powódkę do lekarza, robi dla niej zakupy i wykupuje dla niej lekarstwa. Powódce pomagają również wnuczki oraz była synowa.

/dowód: zeznania świadka R. K. (2), k. 46; częściowo zeznania świadka I. K. (2), k. 44v-45; częściowo zeznania świadka M. K. (2), k. 45-46; częściowo zeznania powódki, k. 48v-49; zeznania pozwanego, k.49, 49v, zdjęcia i nagrania, k. 36, faktura VAT, k. 28; wyrok z 24 października 2012 roku wraz z uzasadnieniem zawarty w aktach Sądu Rejonowego w Kłodzku o sygn. akt (...)/

Pismem z dnia 28 sierpnia 2015 roku skierowanym do pozwanego, powódka odwołała darowiznę uczynioną na rzecz pozwanego, a dotyczącą ww. nieruchomości położonej B. przy ul. (...). Powódka podała, że dokonała tej czynności w związku z dopuszczeniem się przez pozwanego względem niej rażącej niewdzięczności, a mianowicie czynów polegających na znęcaniu się psychicznym i fizycznym nad nią. Powódka wskazała także, iż nie można tolerować takiego stanu, w którym syn dopuszczający się czynów przestępnych względem matki mógłby dalej korzystać z dobrodziejstwa darowizny. Powódka poinformowała pozwanego, że do końca września 2015 roku zostanie wezwany do stawienia się u notariusza w B. celem formalnego przeniesienia własności nieruchomości na jej rzecz.

/dowód : pismo powódki z 28 sierpnia 2015 roku, k. 11/

W dniu 8 września 2015 roku pozwany stawił się do Kancelarii Notarialnej notariusz M. M. (2) w B. i oświadczył, że nie wyraża zgody na przeniesienie prawa własności nieruchomości położonej w B. przy ul. (...). Pozwany podał, że kwestionuje przyczyny odwołania darowizny, a nadto, iż poniósł znaczne nakłady finansowe na remont nieruchomości.

/dowód : akt notarialny – protokół stawiennictwa strony, k. 10/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

Darowizna wytwarza pewien stosunek etyczny pomiędzy darczyńcą i obdarowanym, wyrażający się w moralnym obowiązku wdzięczności. Godzi w ogólne poczucie etyczne sytuacja, jeżeli ktoś jest niewdzięczny wobec darczyńcy. Darowizna nakłada na obdarowanego więzy zobowiązujące go do szczególnego zachowania względem darczyńcy, dając mu możliwość podjęcia określonych czynności w razie naruszenia tego obowiązku (A. Ohanowicz, J. Górski, Zarys prawa zobowiązań, Warszawa 1970, s. 500). Wprawdzie do essentialia negotii umowy darowizny nie należy obowiązek sprawowania opieki nad darczyńcą przez obdarowanego, to jednak umowa darowizny rodzi po stronie obdarowanego moralny obowiązek wdzięczności, który nabiera szczególnego charakteru zwłaszcza wtedy, gdy dochodzi do zawarcia umowy między osobami najbliższymi, których powinność świadczenia pomocy i opieki wynika już z łączących strony umowy stosunków rodzinnych (wyrok SN z 13 października 2005 r., I CK 112/05, LEX nr 186998). Sprzeniewierzenie się przez obdarowanego wspomnianym oczekiwaniom, przez dopuszczenie się ciężkich uchybień wobec darczyńcy, nie uzasadnia utrzymania stosunku wykreowanego przez umowę darowizny, nawet gdyby darowizna była już wykonana.

Zgodnie z treścią art. 898 § kc darczyńca może odwołać darowiznę już wykonaną, jeżeli obdarowany dopuścił się względem niego rażącej niewdzięczności, przy czym zgodnie z treścią art. 899 § 3 kc darowizna nie może być odwołana po upływie roku od dnia, w którym uprawniony do odwołania dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego. Z treści art. 405 kc w zw. z art. 898 § 1 kc wynika natomiast, że przedmiot darowizny winien zostać wydany darczyńcy w naturze, bądź też należy zwrócić darczyńcy jego wartość. Może to uczynić poprzez złożenie na piśmie oświadczenia woli obdarowanemu (art. 900 kc).

Zgodnie z art. 899 § 3 kc darowizna nie może być odwołana po upływie roku od dnia, w którym uprawniony do dowołania darowizny dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego. Nadto, gdy strony sporu, nie potrafią porozumieć się w kwestii zwrotu przedmiotu darowizny, w myśl przepisu art. 64 kc darczyńca ma prawo, ubiegać się przed sądem, aby ten zobowiązał obdarowanego do złożenia stosownego oświadczenia woli. Wówczas nałożenie przez

sąd obowiązku złożenia oświadczenia woli będzie równoznaczne z dokonanie czynności prawnej np. z przeniesieniem własności. Tym samym, jeżeli bowiem sąd potwierdzi istnienie obowiązku złożenia oświadczenia woli, nie ma przeszkód, by prawomocne orzeczenie w tej sprawie zastępowało żądane przez uprawnionego zachowanie. (R. Majda, "Kodeks Cywilny. Komentarz. Część Ogólna.", pod red. P. Książak, wyd. 2, LEX 2014). W procesie o zwrot przedmiotu darowizny, z uwagi na jej skuteczne odwołanie z powodu rażącej niewdzięczności obdarowanego, sąd, z natury rzeczy ogranicza się do badania, czy zaszły okoliczności, wskazane przez darczyńcę w oświadczeniu, o jakim mowa w przepisie art. 900 k.c. (tak: wyrok SA w Poznaniu z dn. 16.01.2013r., I ACa 1111/12, LEX nr 1264389).

Bezsporne w niniejszej było to, że powódka darowała synowi – pozwanemu prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) (obecnie (...) o powierzchni 0,24 ha wraz z prawem własności budynku mieszkalnego i budynków gospodarczych, stanowiących odrębną nieruchomość, położonych B. przy ul. (...), opisanych w księdze wieczystej (...). Poza sporem było też, iż na powyższej nieruchomości ustanowiona została na rzecz powódki służebność mieszkania polegająca na prawie korzystania z jednego pokoju i kuchni, położonych na parterze budynku od strony ulicy.

Ocenie Sądu podlegało zbadanie czy po stronie powódki istniały przesłanki do skutecznego złożenia oświadczenia o odwołaniu darowizny, co z kolei miało by wpływ na uwzględnienie niniejszego powództwa i zobowiązanie pozwanego do złożenia oświadczenia woli o żądanej treści.

Wskazać należy, iż powódka w dniu 28 sierpnia 2015 roku złożyła oświadczenie w formie pisemnej, w którym odwołała darowiznę uczynioną na rzecz syna – pozwanego M. K. (1). Odwołanie darowizny powódka łączyła z dopuszczeniem się przez pozwanego czynów polegających na znęcaniu się psychicznym i fizycznym nad nią. Powódka wskazała także, iż nie można tolerować takiego stanu, w którym syn dopuszczający się czynów przestępnych względem matki mógłby dalej korzystać z dobrodziejstwa darowizny.

Zarzuty te nie znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym zebrany w sprawie (art. 898 § 1 kc w zw. z art. 6 kc), a pozostałe zarzuty podnoszone w pozwie nie są wystarczające do uznania, by pozwany dopuścił się rażącej niewdzięczności względem powódki. Wskazać należy, iż powyższe zarzuty powinna udowodnić powódka, gdyż wywodziła ona z nich korzystne dla siebie skutki prawne. Zamierzała ona bowiem w ten sposób wykazać naganne zachowania pozwanego, wypełniające pojęcie rażącej niewdzięczności, a w efekcie doprowadzić do uwzględniania powództwa. Zgodnie natomiast z art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Sąd przeprowadził dowody, zawnioskowane przez powódkę, w szczególności przesłuchał powołanych przez nią świadków. Świadkowie I. K. (1) (była żona pozwanego) i M. K. (2) (córka pozwanego i zarazem wnuczka powódki) zeznały o tym, że pozwany nie pomaga powódce, nie opiekuje się nią, zastrasza ją oraz opisały incydenty, podczas których dochodziło do kłótni między stronami procesu, w czasie których pozwany wyzywał powódkę, „szarpał ją” i raz „o mało co” nie zepchnął powódki ze schodów. Zdaniem Sądu świadkowie wyolbrzymiają opisywane zachowania, zeznając jednoznacznie na korzyść powódki. Sąd uznał za niewiarygodne w powyżej opisanym zakresie zeznania ww. świadków, którzy aktywnie uczestnicząc w konflikcie po stronie powódki, zeznawali wyraźnie na niekorzyść pozwanego, mając co najmniej żal do pozwanego za orzeczenie ich eksmisji ze spornej nieruchomości, a zarazem mając interes w skutecznym odwołaniu darowizny. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z 24 października 2012 roku wydanym w sprawie sygn. akt (...) pozwany został skazany za znęcanie się psychiczne i fizyczne nad żoną I. K. (1) oraz córką M. K. (2).

Twierdzenia powódki, jakoby pozwany jednostronnie wszczynał awantury, wyzywał ją, groził, jej, znęcał się psychicznie i fizycznie- okazały się gołosłowne. Twierdzenia powódki nie znalazły potwierdzenia w relacji bezstronnego świadka R. K. (2), który zeznał, że pomaga powódce w ten sposób, że wozi ją do lekarza, robi dla niej zakupy i dokonuje drobnych napraw na jej rzecz. Świadek ten nie stwierdził jednak wypowiedzianych groźb przez pozwanego, czy też znęcania się pozwanego nad powódką. Zeznał również, że do jesieni 2015 roku widywał pijanego pozwanego, a kilka razy, na prośbę powódki, odwoził go do miejsca zamieszkania - wówczas pozwany zachowywał się różnie – czasami był spokojny, a czasami wyzywał powódkę.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie można mówić o "rażącej niewdzięczności" w rozumieniu art. 898 § 1 kc. Pod pojęcie rażącej niewdzięczności podpada tylko takie zachowanie obdarowanego, polegające na działaniu lub zaniechaniu (nieczynieniu) skierowanym bezpośrednio lub nawet pośrednio przeciwko darczyńcy, które, oceniając rzecz rozsądnie, musi być uznane za wysoce niewłaściwe i krzywdzące darczyńcę. Wchodzi tutaj w grę przede wszystkim popełnienie przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub czci albo przeciwko majątkowi darczyńcy oraz o naruszenie przez obdarowanego spoczywających na nim obowiązków, wynikających ze stosunków osobistych, w tym również rodzinnych, łączących go z darczyńcą, oraz obowiązku wdzięczności (wyrok SN z 7 maja 2003 r., IV CKN 115/01, LEX nr 137593). Rażącą niewdzięczność musi cechować znaczne nasilenie złej woli, skierowanej na wyrządzenie darczyńcy krzywdy lub szkody majątkowej. Czynami o rażącej niewdzięczności są np.: odmówienie pomocy w chorobie, odmowa pomocy osobom starszym, rozpowszechnianie uwłaczających informacji o darczyńcy, pobicia czy ciężkie znieważenia (B. Burian, Odwołanie darowizny jako sankcja rażącej niewdzięczności. Prace cywilistyczne, Acta UWr, Prace Cywilistyczne, pod red. E. Gniewka (tom poświęcony pamięci Profesor Janiny Dąbrowy), Wrocław 1994, s. 13). Takie zachowanie może być ponadto uznane za wyczerpujące znamiona rażącej niewdzięczności, jeżeli będzie świadomym, rozmyślnym naruszeniem podstawowych obowiązków (wyrok SN z 22 marca 2001 r., V CKN 1599/00, Prok. i Pr. 2002, nr 5, s. 40).

Zawiedzione oczekiwania powódki co do sposobu traktowania jej przez pozwanego, czy też brak możliwości zarządzania przedmiotową nieruchomością po dokonaniu darowizny, nie mogą uzasadniać odwołania darowizny na podstawie przepisu art. 898 § 1 kc, tym bardziej, że z przeprowadzonych dowodów wynika, że w rodzinie stron procesu dochodziło do wzajemnych wyzwisk, kłótni i oskarżeń, w także ze strony powódki (która we wrześniu 2015 roku nie wpuściła do spornej nieruchomości pozwanego i jego nowej partnerki życiowej oraz nie pozwoliła na zamieszkanie w spornej nieruchomości partnerce pozwanego). Twierdzenia powódki nie znalazły poparcia w zgromadzonym materiale dowodowym, w szczególności, nie można zarzucić pozwanemu zaniechania wypełniania wobec powódki moralnego obowiązku świadczenia na jej rzecz opieki i pomocy, skoro powódka nie wskazała nawet, aby o taką pomoc się zwracała, a pozwany jej odmówił. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika bowiem, że powódka zawsze o taką pomoc zwracała się do R. K. (2).

Jeżeli chodzi o koszty utrzymania spornej nieruchomości to ponosi je głównie pozwany, a częściowo powódka i była żona pozwanego I. K. (1) (która zajmuje sporny lokal bez tytułu prawnego). Ponadto powódka i I. K. (1) nie przekazują pozwanemu rachunków za energię elektryczną, co uniemożliwia mu uiszczanie tych opłat. Nadto, jak wynika z zeznań stron procesu, obdarowany pozwany nie utrudnia powódce korzystanie z przedmiotu darowizny, a ponadto w przeszłości wykonał częściowy remont zajmowanych przez nią pomieszczeń (zainstalował piec co, położył kafle na korytarzu). Zgodzić się przy tym należy ze stanowiskiem, wyrażonym w wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14.04.2005r. (I ACa 60/05, OSA 2006/10/25), że znamion rażącej niewdzięczności nie wyczerpują czyny nieumyślne obdarowanego, a nawet drobne czyny umyśle, ale nie wykraczające poza zwykłe konflikty rodzinne. Nie mogą być uznane za rażącą niewdzięczność przykrości i krzywdy czynione impulsywnie, lecz mieszczące się w granicach zwykłych konfliktów życia codziennego (tak: wyrok SN z dnia 5.07.2001r., II CKN 818/00, LEX nr 52608; wyrok SA w Szczecinie z 14 kwietnia 2005 r., I ACa 60/05, OSA 2006, z. 10, poz. 35).

Nie uzasadnia odwołania darowizny dopuszczenie się przez obdarowanego takich czynów, które w danych okolicznościach czy warunkach nie wykraczały poza zwykłe przypadki życiowych konfliktów (wyrok SN z 7 maja 1997 r., I CKN 117/97, LEX nr 137781). Postępowanie obdarowanego, który nie zachowuje się w odniesieniu do przedmiotu darowizny w sposób zgodny z wyobrażeniami darczyńcy, nie uzasadnia postawienia mu zarzutu zachowania rażąco niewdzięcznego (wyrok SN z 2 grudnia 2005 r., II CK 265/05, Biul. SN 2006, nr 3, s. 11). W podobny sposób należy potraktować incydentalne sprzeczki, zwłaszcza sprowokowane (wyrok SA w Warszawie z 22 listopada 2005 r., VI ACa 527/05, Rejent 2005, nr 11, s. 156).

Zdaniem Sądu, postępowanie pozwanego wobec powódki, polegające na wdawaniu się w kłótnie z powódką, w których padały wyzwiska, jako sprzeczne z moralnym obowiązkiem wdzięczności, było naganne. Nie wyczerpało jednakże znamion rażącej niewdzięczności, gdyż nie wykraczało ponad zwykłe konflikty rodzinne w tym środowisku, gdzie do

kłótni i konfliktów rodzinnych dochodziło zawsze (powódka była początkowo skłócona z byłą synową, a następnie z synem). Na podstawie dowodów, przeprowadzonych w postępowaniu, nie można zarazem przyjąć, że postępowanie pozwanej wobec powódki było świadomie nakierowane na wyrządzenie jej krzywdy, a raczej, że było to postępowanie niezamierzone w uniesieniu czy rozdrażnieniu, wywołane często zachowaniem się powódki, która sama nie stroniła od konfliktów i posługiwania się mało eleganckimi słowami. W tych okolicznościach zachowanie pozwanej nie stanowiło obiektywnie rażącej niewdzięczności i nie upoważniało powódki do odwołania darowizny (por. wyrok SA w Katowicach z dn. 14.03.2013r., I ACa 69/13, LEX nr 1307433; wyrok SA w Lublinie z dn. 29.01.2013r., I ACa 697/12, LEX nr 1280598; wyrok SA w Białymstoku z dn. 17.01.2013r., I ACa 732/12, LEX nr 1289359; wyrok SA w Krajkwie z dn. 20.12.2012r., I ACVa 1234/12, LEX nr 1259688).

Wobec powyższego należało uznać, że choć zachowanie pozwanej nie do końca było prawidłowe, a stawiane jej przez rodziców zarzuty okazały się częściowo uzasadnione, to w świetle istniejącego między stronami konfliktu, w szczególności również niewłaściwego zachowania powoda, nie można mówić w niniejszej sprawie o niewdzięczności, która miałaby charakter rażący. Mając powyższe na uwadze, oświadczenia powódki w zakresie odwołania darowizny nie można uznać za skuteczne pod kątem przesłanek z art. 898 kc, wobec czego powództwo o zwrot przedmiotu darowizny (o nakazanie złożenia oświadczenia woli) podlegało oddaleniu.

Sąd nie obciążył powódki, z uwagi na jej sytuację materialną, nieuiszczonymi kosztami sądowymi zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.